

כלי מחקר זה נלקח מתוך **מאגר כלי המחקר** של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות והסובבים אותם.

כלי המחקר הינם גרסאות אשר נעשה בהן שימוש על ידי החוקרים עצמם ולכן יתכנו אי התאמות בין פרטי הכלי המקורי לבין הפרטים המתוארים במאגר.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

לקרן שלם אין זכויות על הכלים המוזכרים באתר זה.

ניתוח כלי מחקר

שם כלי המחקר

שאלון עבודת רגשות לאימהות לילדים עם צרכים מיוחדים.

שנה ומחבר

Hochschild, A. R. (1979). Emotion work, feeling rules, and social structure. *American Journal of Sociology*, 85(3), 551-575.

Furman, E., Meir, I., Raanan, A., & Gal, I. (2021). Emotional labor and resilience among nurses and medical staff working with Palestinian children hospitalized in Israel. *Journal of Pediatric Nursing*, 56, 34-42.

תורגם לעברית

2024, יפעת פינדלינג, בהנחיית פרופ' צביה בר-נוי ופרופ' מיכל יצחקי, אוניברסיטת תל-אביב, החוג לסייעוד.

מטרת כלי המחקר

לבחון את המידה שבה אימהות לילדים מבצעות עבודת רגשות בעת הטיפול בילדיהן. השאלון מתמקד ברגשות האימהות כלפי ילדן בהקשרים אישיים וחברתיים, ובוחן את תפיסותיהן לגבי ציפיות הסביבה מהן. השאלון נועד לבחון את הרגשות החוויתיים והמצופים של האימהות וכן את התמודדותן הרגשית תוך שימוש בטכניקות שונות של עבודת רגשות.

סוג כלי המחקר

שאלון

אוכלוסיית היעד

אימהות לילדים עם צרכים מיוחדים בגילאי שנה וחצי עד חמש שנים.

אופי הדיווח

דיווח עצמי

מבנה כלי המחקר

השאלון כולל שלושה חלקים עיקריים:

- חלק א:** מתייחס לרגשות שהאם מרגישה בעת הטיפול בילדה.
- חלק ב:** מתייחס למידה שבה האם תופסת את ציפיות הסביבה ממנה ביחס לרגשות שעליה להרגיש בעת הטיפול בילדה.
- חלק ג:** מעריך כיצד האימהות מתמודדות רגשית בעת הטיפול בילדיהן, תוך שימוש בטכניקות שונות של עבודת רגשות (עמוקה ושטחית).

סוג סולם המדידה

בחלקים א' וב' של השאלון נעשה שימוש בסולם מדידה מדורג של 5 נקודות, מ-1 (כלל לא) עד 5 (במידה רבה מאד). חלק ג' של השאלון משתמש גם הוא בסולם מדידה מדורג של 5 נקודות, מ-1 (כלל לא) עד 5 (במידה רבה מאד).

סוג הפריטים בכלי המחקר

חלק א' מכיל 10 שאלות על תחושות כלפי הילד, חלק ב' מכיל 10 שאלות על ציפיות חברתיות, חלק ג' מכיל 13 שאלות על דרכי התמודדות.

אורך כלי המחקר

כלי המחקר מורכב משלושה חלקים:

- חלק א' וב': כוללים 10 רגשות כל אחד, ובסך הכל 20 פריטים.
- חלק ג': כולל 13 היגדים.
- סה"כ, השאלון כולל 33 פריטים.

תוקף ומהימנות

השאלון הותאם על בסיס שאלון מחקר קודם ובוצע ניתוח גורמים מגשש לאימות המבנה. מהימנות כלי המחקר חושבה באמצעות אלפא קרונברך:

- חלק א' (רגשות נחווים) $\alpha = .80$
- חלק ב' (רגשות מצופים) $\alpha = .87$
- חלק ג' 1 (עבודת רגשות עמוקה) $\alpha = .88$
- חלק ג' 2 (עבודת רגשות שטחית): $\alpha = .65$ (לא נכלל בעיבוד הנתונים בשל מהימנות נמוכה).

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי

1. שחיקה הורית של אימהות לילדים עם וללא צרכים מיוחדים מהמגזר החרדי ומהמגזר שאינו חרדי: גורמיה, החומרה הנתפסת של הלקות ותחושת נטל הטיפול, תמיכה חברתית, עבודת רגשות, תושייה נלמדת ושימוש בשירותי בריאות עבור האם. 2024, יפעת פינדלינג, בהנחיית פרופ' צביה בר-נוי ופרופ' מיכל יצחקי, אוניברסיטת תל-אביב, החוג לסייעוד. מק"ט מס' [890-275-2020](tel:890-275-2020)

לשימוש פנימי – מיקום במאגר כלי המחקר של הקרן

כלי מחקר < היבטים משפחתיים > דחק משפחתי, תמיכה משפחתית ורווחה נפשית של המשפחה < שאלון עבודת רגשות לאימהות לילדים עם צרכים מיוחדים

קישורים שימושיים

[למאגר מחקרי הקרן <](#)

[למאגר כלי המחקר באתר הקרן <](#)

שאלון עבודת רגשות לאימהות לילדים עם צרכים מיוחדים (צ"מ)

חלק א. באיזו מידה את מרגישה את הרגשות הבאים כלפי ילדך, עם הצ"מ?

במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	כלל לא	
5	4	3	2	1	1. שמחה
5	4	3	2	1	2. רחמים
5	4	3	2	1	3. גאווה
5	4	3	2	1	4. הכרת תודה
5	4	3	2	1	5. תקווה
5	4	3	2	1	6. תסכול
5	4	3	2	1	7. כעס
5	4	3	2	1	8. עצב
5	4	3	2	1	9. מצוקה
5	4	3	2	1	10. חרדה

חלק ב. באיזו מידה את חושבת שאנשים בסביבתך (בני משפחה, חברים ואנשים מהקהילה שלך) מצפים ממך להרגיש את הרגשות הבאים כלפי ילדך, עם הצ"מ?

במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	כלל לא	
5	4	3	2	1	11. שמחה
5	4	3	2	1	12. רחמים
5	4	3	2	1	13. גאווה
5	4	3	2	1	14. הכרת תודה
5	4	3	2	1	15. תקווה
5	4	3	2	1	16. תסכול
5	4	3	2	1	17. כעס
5	4	3	2	1	18. עצב
5	4	3	2	1	19. מצוקה
5	4	3	2	1	20. חרדה

חלק ג. באיזו מידה את מסכימה רגשית עם דרכי ההתמודדות הבאים, כאשר את מטפלת בילד שלך עם הצ"מ?

במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	כלל לא	
5	4	3	2	1	21. אני מבצעת פעילות מהנה כדי להפחית חרדה עקב נטל הטיפול בילדי
5	4	3	2	1	22. אני מעמידה פנים שהקושי בטיפול לא נורא כל כך, כדי לא להרגיש מצוקה
5	4	3	2	1	23. אני מרחמת על ילדי כשאני חושבת על האתגרים העומדים בפניו/ה
5	4	3	2	1	24. אני מרגישה הכרת תודה כשאני חושבת שיכול היה להיות לי קשה הרבה יותר
5	4	3	2	1	25. אני נושמת עמוק כדי להפחית חרדה מהלא נודע, באשר לעתיד של ילדי
5	4	3	2	1	26. אני משתדלת להסתיר מילדי תחושת עצב, גם כשאני מרגישה כך
5	4	3	2	1	27. אני מזכירה לעצמי שיש לי עוד עיסוקים בחיי, כדי להרגיש שמחה
5	4	3	2	1	28. אני מנסה לחייך הרבה כדי לא להרגיש עצובה
5	4	3	2	1	29. אני עוצמת עיניים כדי להפחית תסכול
5	4	3	2	1	30. אני מנסה להיראות רגועה כדי להפחית חרדה
5	4	3	2	1	31. אני מזכירה לעצמי שייתכן שילד שלי קשה יותר מאשר לילדים אחרים, כדי להרגיש גאווה כלפיו
5	4	3	2	1	32. אני "שמה מסיכה" של רוגע על פניי, כדי להפחית כעס
5	4	3	2	1	33. אני משתדלת להסתיר מאנשים סביבי תחושות של כעס, גם כשאני כועסת